

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **P. D.**, zastoupeného JUDr. Ing. Zlatuší Němečkovou, advokátkou se sídlem v Praze 4, Šustova 1930, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze, adresa pro doručování: p. schr. 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2003, č. j. 8 Az 75/2003-31,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2003, č. j. 8 Az 75/2003 - 31 **s e z r u š u j e** a věc **s e** mu **v r a c í** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2003 č.j. 8 Az 75/2003-31 byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 20. 5. 2002 čj. OAM-1461/AŘ-2002, kterým ministr vnitra zamítl rozklad žalobce – stěžovatele – a potvrdil prvostupňové rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 2.11. 2001 č.j. OAM-1103/VL-06-P16-2001, jímž bylo zastaveno řízení o udělení azylu podle ust. § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Uvedeným rozsudkem Městského soudu v Praze bylo současně rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a dále byla určena odměna ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Ing. Zlatuši Němečkové částkou 2.150,- Kč, splatná do patnácti dnů od právní moci rozsudku.

Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí ve věci samé vycházel zejména z předloženého správního spisu, z nějž mimo jiné zjistil, že žalobce nahlásil žalovanému správnímu orgánu, že od 11. 6. 2001 se bude zdržovat na adrese V L. 183, P. 4. Dále bylo ze spisu zjištěno, že žalovaný zaslal dne 28. 8. 2001 žalobci poštou na uvedenou adresu výzvu k ústnímu jednání ve věci na den 21. 9. 2001, že si žalobce tuto zásilku nevyzvedl, tato byla vrácena žalovanému a žalovaný se k pohovoru nedostavil. Rovněž druhá výzva k ústnímu jednání dne 1. 11. 2001, zaslaná žalobci opět poštou na uvedenou adresu dne 26. 9. 2001 byla jako nevyzvednutá vrácena zpět s tím, že žalobce nebyl v místě doručení zastižen a uložení písemnosti mu bylo oznámeno. Žalobce se k pohovoru opět nedostavil. V těchto skutečnostech shledal prvostupňový správní orgán naplnění ust. § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, v tehdy platném znění, a rozhodl o zastavení řízení. Tento jeho postup shledal správným jak ministr vnitra v žalovaném rozhodnutí o rozkladu, tak Městský soud v Praze v žalobou napadeném rozhodnutí.

V rozhodnutí o náhradě nákladů řízení vycházel Městský soud v Praze z ust. § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), když žalobce neměl v řízení úspěch a žalovanému náklady řízení nevznikly.

V rozhodnutí o určení výše odměny ustanovené zástupkyni žalobce Městský soud v Praze postupoval podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění. Přiznaná výše odměny sestává ze dvou úkonů právní služby s příslušnými paušálními částkami.

Proti rozhodnutí Městského soudu v Praze podal žalobce, nyní stěžovatel, včas kasační stížnost, kterou napadl výrok I., jímž se zamítá žaloba a výrok III., jímž se stanoví odměna ustanovené zástupkyni žalobce. Nenapaden tak zůstal pouze výrok II, kterým se nepřiznává náhrada nákladů řízení. Tento je však závislý na výroku I.

Kasační stížnost do výroku I. o zamítnutí žaloby stěžovatel odůvodňuje ve smyslu § 103 písm. a), totiž pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tou je skutečnost řádného doručení výzev k ústním jednáním, zasílaných žalovaným stěžovateli. Stěžovatel odmítá závěr Městského soudu v Praze, že by sám zapřičinil, že se nedostavil k pohovorům. Stěžovatel neobjevil ve schránce žádný doklad pošty o tom, že má na poště uloženu zásilku k vyzvednutí. Stěžovatel bydlel na adrese P. 4, S. 6/1232, na poštovní schránce a u vchodových dveří bylo uvedeno jeho jméno. Ačkoliv se stěžovatel nevracel každý den domů, vracel se často a pravdou je, že by si zásilku mohl vyzvednout i po několika dnech, když v den dojití zásilky přítomen nebyl. Stěžovatel dále poukazuje na skutečnost, že jako žadatel o udělení azylu pravidelně dojížděl do uprchlického tábora PoS Jezová, kde mu byl každé dva měsíce pracovníky Ministerstva vnitra ČR, tedy pracovníky žalovaného, kontrolován jeho pobyt na území ČR a do průkazu žadatele o udělení azylu mu bylo razítkem žalovaného vyznačeno, že řádně plní své povinnosti žadatele o azyl, zdržuje se na území ČR apod. Žalovaný měl proto řadu příležitostí mu během těchto návštěv doručit výzvu, resp. výzvy k pohovoru, což neučinil. Městský soud v Praze podle názoru stěžovatele neprověřil na příslušné poště, zda a jakým způsobem byly zásilky žalovaného stěžovateli doručovány. Tím, že neučinil taková šetření, nemohl učinit správný závěr. Zároveň se nezabýval důvodem, proč žalovaný nepředal stěžovateli výzvy během pravidelných kontaktů s ním v uprchlickém táboře.

K odměně advokáta zastoupený stěžovatel uvádí, že je stanovena nesprávně, neboť žaloba byla podána po 1. lednu 2001, kdy se odměna advokáta určuje dle vyhlášky

č. 484/2000 Sb., kterou se s účinností k 1. 1. 2001 mění advokátní tarif dřívější. Správná částka je tak 3.500 Kč a 2x paušál 75 Kč, celkem tedy 3.650 Kč.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze. Pro řízení o kasační stížnosti jsou nárokovány dva úkony právní služby.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž popírá oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Přitom plně odkazuje na správní spis, s jehož obsahem je kasační stížnost v rozporu. Stěžovatel, resp. jeho právní zástupkyně, opírá kasační stížnost o několik mylných závěrů. Předně vychází z předpokladu, že stěžovatel byl hlášen k pobytu na shora uvedené adrese v P. 4 – N., S. 6/1232, už v průběhu správního řízení. Na tuto adresu se však přihlásil k pobytu až dne 4. 7. 2002, tj. dva dny po podání žaloby, tato skutečnost vyplývá z evidence cizinecké policie. V kasační stížnosti uvedené tvrzení, podle něhož správní orgán při prodlužování platnosti průkazu žadatele o azyl současně kontroluje pobyt žadatele na území a řádné plnění jeho povinností a že tyto skutečnosti deklaruje vyznačením razítka v průkazu žadatele o azyl, neodpovídají skutečnosti ani ust. § 57 zákona o azylu. Stejně tak žádné ustanovení tohoto zákona neupravuje možnost (a povinnost) správního orgánu doručovat písemnosti žadatelům o azyl ubytovaným mimo azylová zařízení předáním písemnosti v okamžiku, kdy se žadatel dostaví do určeného azylového zařízení za účelem prodloužení platnosti průkazu. Pokud se týče údajů a záznamů o ubytování, ust. § 77 a 78 zákona o azylu ve znění platném v roce 2001 ukládá žadateli o azyl povinnost přihlásit se k pobytu u odboru cizinecké a pohraniční policie příslušného podle místa pobytu a tuto skutečnost oznámit ministerstvu, stejně tak povinnost ohlásit cizinecké policii každou změnu tohoto místa. Z uvedených důvodů považuje žalovaný kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle ust. § 25 písm. d) zákona o azylu se řízení o azylu zastaví, jestliže se žadatel o udělení azylu bez vážného důvodu opakovaně nedostavuje k pohovoru (§ 23 odst. 2) nebo neposkytuje informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci a na základě dosud zjištěných skutečností nelze rozhodnout.

Za vážný důvod ve smyslu citovaného ustanovení by bylo nutno považovat, pokud by žadatel o udělení azylu nebyl k pohovoru řádně předvolán ve smyslu ust. § 24 zákona o azylu a § 24 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Podle § 24 zákona o azylu, ve znění platném do 31. 1. 2002, tedy v době doručování výzev k pohovoru, se všechny písemnosti doručují účastníkovi řízení (dnes uchazeč o udělení azylu) do vlastních rukou v místě, kde je evidován jeho pobyt. Pokud se účastník řízení v místě doručení písemnosti nezdržuje a jeho pobyt není znám, uloží se písemnost určená do vlastních rukou účastníka řízení v přijímacím nebo pobytovém středisku, které je nejblíže místu evidovaného pobytu, po dobu 15 dní a oznámení o jejím uložení se vyvěsí na místě obvyklém. Poslední den lhůty se považuje za den doručení písemnosti, i když se účastník o jejím uložení nedozvěděl. Ustanovení § 24 zákona o azylu, v tomto znění, je nutno považovat za speciální k § 24 správního řádu, upravujícího doručování písemností do vlastních rukou ve správním řízení obecně.

Jestliže žalovaný ani k rozkladu stěžovatele nezkoumal, zda se tento v místě pobytu zdržoval v okamžiku, kdy měl pracovník držitele poštovní licence učinit pokus o doručení obou výzev k pohovoru, nemohl spolehlivě posoudit otázku jejich řádného doručení buď

uložením u držitele poštovní licence a marným uplynutím lhůty dle § 24 odst. 2 správního řádu (pokud se adresát v místě pobytu zdržoval), nebo uložením a oznámením v příslušném azylovém zařízení podle § 24 odst. 2 (pokud se zde adresát nezdržoval). S ohledem na výše uvedené tak nebyla posouzena ani otázka existence vážného důvodu k opakovanému nedostavení se stěžovatele k pohovoru ve smyslu ust. § 25 písm. d) zákona o azylu.

Stejně tak pochybil Městský soud v Praze, když se nezabýval otázkou řádného doručení obou výzev k ústnímu pohovoru ve smyslu ust. § 24 zákona o azylu a § 24 správního řádu, oba ve znění platném v době doručování, tedy v srpnu až říjnu 2001.

Na výše uvedené nemá vliv tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti, podle nějž místem jeho pobytu byla P. 4 – N., S. 6/1232. K tomuto tvrzení Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud I. stupně pojedná v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.). Pro úplnost soud poznamenává, že pokud byla v prvostupňovém rozhodnutí stanovena odměna ustanovené advokátce podle vyhl. č. 177/1996 Sb., stalo se tak po právu a Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s tam vyjádřenými důvody, proč nebylo možno postupovat podle vyhl. č. 484/2000 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 30. 1. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu